

PROTOKOL ZA ODBOJKAŠKE UTAKMICE SUPERLIGE, PRVE, PRVE "B" I DRUGE LIGE

Službena lica moraju da primenjuju ovaj protokol pre, za vreme i posle utakmica.

1. PRE POČETKA UTAKMICE

a) **45 MINUTA PRE POČETKA** **SASTAVI EKIPA**

TRENERI (ili KAPITENI):

Treneri (ili Kapiteni) predaju Delegatu (ukoliko postoji) odnosno Prvom sudiji "Sastave ekipa" (sa označenim Kapitenom i Liberom/ima), licence za upisane Igrače-ice, Trenere (rubrike C, AC¹ i AC²), Statističare (rubrika AC²), Lekare (rubrika M) i Fizioterapeute (rubrika T), kao i formulare M-3 sa lekarskim pregledima Igračica.

Posle provere, Delegat (odnosno Prvi sudija) overava i daje sastave ekipa Zapisničaru (koji ih upisuje u Zapisnik) i zvaničnom Statističaru.

EKIPE:

Ekipe se zagrevaju u prostoru za igru.

b) **16 (17) MINUTA PRE POČETKA**

EKIPE:

Ako Igrači-ice treba da zamene dresove, moraju to učiniti van terena. Svi Igrači-ice na početku zvaničnog zagrevanja (a Kapiteni prilikom žrebanja) moraju imati opremu za utakmicu. Članovi stručnog štaba moraju biti jednoobrazno odeveni (svi u istovetnim odelima ili istovetnoj opremi svoga kluba). Izuzetno, zbog prirode posla, Drugi treneri i Fizioterapeut mogu biti u opremi svoga kluba i u slučaju da je ostatak stručnog štaba u odelima.

SUDIJE:

Sudije proveravaju visinu i zategnutost mreže, poziciju antena i bočnih traka.

c) **15 (16) MINUTA PRE POČETKA** **ŽREB**

Sudijski par odlazi ispred zapisničkog stola. Prvi sudija koristi pištaljku kako bi pozvao kapitene. Oba kapitena ekipa dolaze do zapisničkog stola – nema rukovanja. Obavlja se žreb i prvi sudija obaveštava zapisničara o njegovom ishodu.

Kapiteni i Prvi treneri potpisuju Zapisnik.

Ukoliko Kapiten nije prisutan ili ne želi da potpiše Zapisnik, ekipa ne može da nastupi. Ukoliko Prvi trener ne želi da potpiše Zapisnik, biće odstranjen.

d) **14 (15) MINUTA PRE POČETKA** **ZAGREVANJE**

SUDIJE:

Prvi sudija zviždukom označava početak zvaničnog zagrevanja na mreži: 5 minuta za svaki tim (prvo ekipa koja ima prvi servis) ili 10 minuta zajedno.

Prvi sudija je obavezan da proveri lopte za igru, kao i svu ostalu opremu, neophodnu za odigravanje utakmice (Zapisnik, zvučne signale, uniforme itd.).

Prvi sudija je obavezan da da potrebne instrukcije Linijskim sudijama (ako postoje), skupljačima lopti i "brzim" brisačima poda, kao i da proveri boje dresova Libera.

e) **12 MINUTA PRE POČETKA** **LISTIĆI ZA POSTAVE**

SUDIJE:

Drugi sudija je obavezan da obezbedi da oba Prva trenera (ili Kapitena) dostave po dve kopije listića sa početnim postavama za prvi set. Drugi sudija dostavlja primerke listića Delegatu (ukoliko postoji) i Zapisničaru, nakon čega Zapisničar upisuje u Zapisnik brojeve po šest Igrača-ica startnih postava. Zapisničar vraća Drugom sudiji dva primerka listića, koje isti zadržava tokom seta.

Jedino je Delegat (odnosno Prvi sudija) ovlašćen da prosledi listiće sa postavama TV-ekipi i zvaničnom Statističaru.

EKIPE:

Oba Prva trenera (ili Kapitena) daju listiće za početne postave za prvi set Drugom sudiji.

f) **4 (5) MINUTA PRE POČETKA**

SUDIJE:

Prvi sudija zviždukom označava kraj zvaničnog zagrevanja. Nakon toga sudije traže dozvolu od Delegata (ukoliko postoji) da počnu utakmicu. **Nema rukovanja sa Delegatom.**

EKIPE:

Prekidaju zagrevanje nakon sudijinog zvižduka i odmah odlaze ka svojoj klupi.

g) **3 (4) MINUTA PRE POČETKA (videti dijagram)** **NAJAVA UTAKMICE**

SUDIJE:

Sudijski par se nalazi na bočnim linijama sa svake strane stuba, na strani terena najbližoj zapisničkom stolu, Prvi sudija – na strani ekipe A, Drugi sudija – na strani ekipe B, licem okrenuti prema glavnoj TV kameri, postavljenoj na strani na kojoj se nalazi zapisnički sto, odnosno prema publici (ukoliko je gledalište samo sa jedne bočne strane terena).

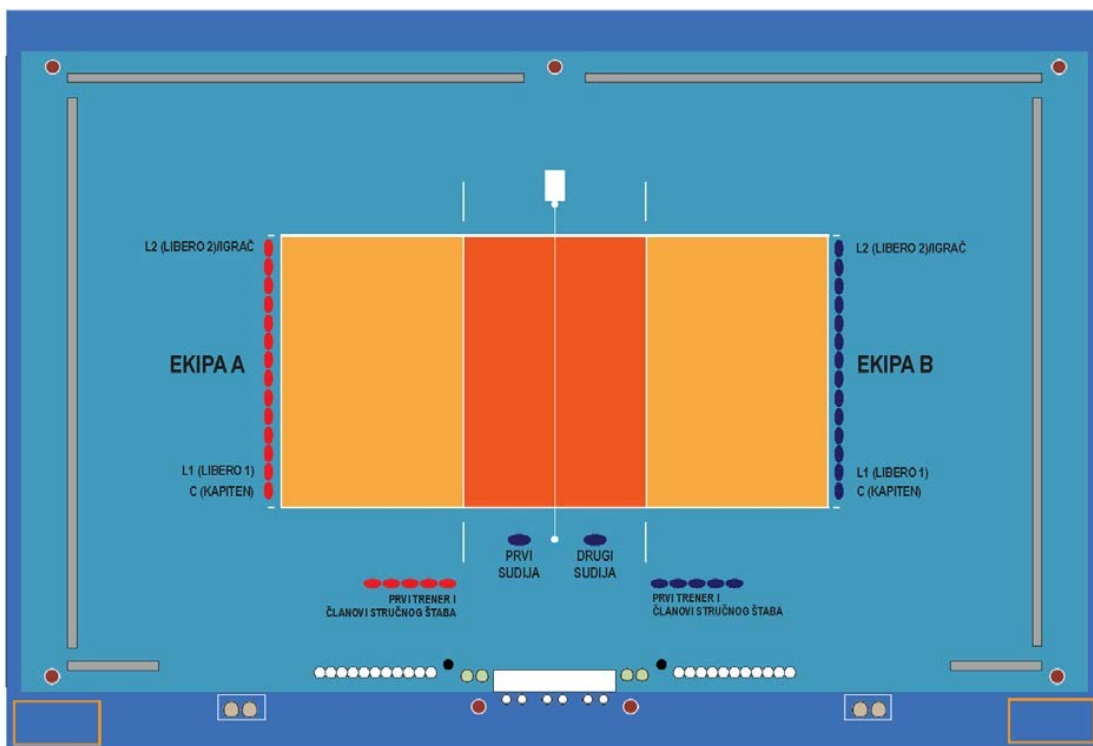
EKIPE:

Ekipe ulaze na teren i postrojavaju se na osnovnim linijama. Nakon zvižduka prvog sudije, igrači ulaze u teren, mašući obema rukama iznad glave, bez rukovanja sa igračem naspram sebe.

SPIKER (*ukoliko postoji*):

Najavljuje utakmicu (Kolo, Liga, ime domaće i gostujuće ekipe).

Intonira se himna Srbije (samo na utakmicama Finala Play-Off-a Superlige).

h) **2,5 MINUTA PRE POČETKA**

SUDIJE:

Linijske sudije (ukoliko postoje) odlaze od zapisničkog stola na svoja mesta. **Sudijski par odlazi do sredine terena, blizu mreže, licem okrenuti zapisničkom stolu. Nakon što ih spiker predstavi, prvi sudija odlazi na sudijsku platformu, a drugi sudija odlazi do zapisničkog stola (nema rukovanja).**

Ukoliko nema Spikera sudije od zapisničkog stola odlaze direktno na svoja mesta.

SPIKER (*ukoliko postoji*):

Predstavlja imena Prvog sudije, Drugog sudije i Delegata (ukoliko postoji).

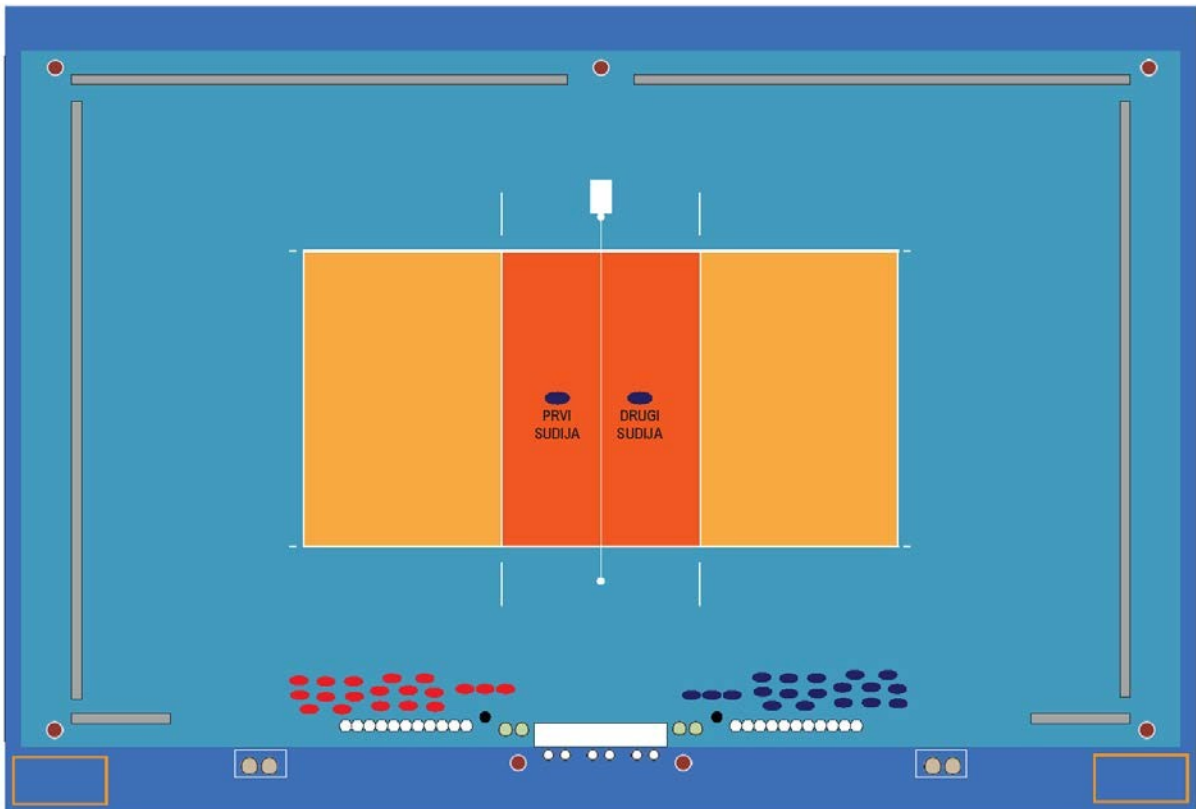
Predstavlja Igrače početnih postava, Libera, Prve i Druge trenere (prvo se predstavlja gostujuća ekipa).

EKIPE:

Nakon predstavljanja svog imena, svaki Igrač-ica početne postave i Libero gostujuće ekipe ulazi u teren, **mašući kada spiker najavi njihovo ime. Trener ustaje i podiže ruku**, nakon što su predstavljeni. Zatim se postupak ponavlja za domaću ekipu. Ostali članovi ekipa biće predstavljeni tokom utakmice, kada uđu u teren kao zamene.

SUDIJE:

Nakon predstavljanja Igrača-ica početnih postava, Libera i Trenera, Drugi sudija dodaje sakupljačima lopti dve (*u Prvoj "B" ligi*), odnosno četiri (*u Superligi i Prvoj ligi*) lopte za igranje utakmice i proverava pozicije igrača-ica početnih postava, prema listićima početnih postava. Pita Zapisničara da li je završio proveru i da li je spreman za početak utakmice. Po dobijanju potvrdnog odgovora dodaje treću (*u Prvoj "B" ligi*), odnosno petu (*u Superligi i Prvoj ligi*) loptu Igraču-ici koji prvi servira.

i) **NA POČETKU UTAKMICE**

SUDIJE:

Drugi sudija zvaničnim sudijskim znakom pokazuje Prvom sudiji da je sve spremno za početak utakmice.

Prvi sudija zviždukom dozvoljava izvođenje prvog servisa na utakmici.

2. U TOKU UTAKMICE

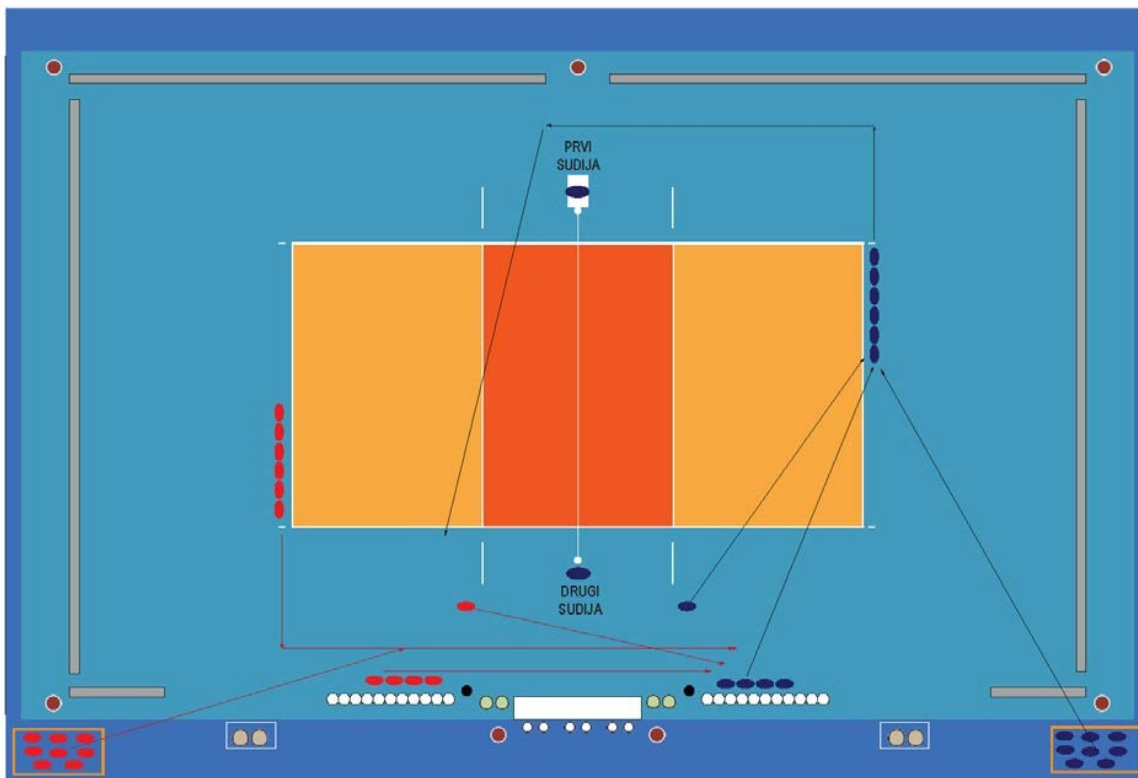
INTERVALI

EKIPE:

Na kraju svakoga seta šest Igrača-ica se postroje na osnovnoj liniji svog polja. Posle znaka Prvog sudije ekipe menjaju polja. Kada Igrači-ice prođu stubove mreže, idu direktno ka svojoj klupi.

SUDIJE:

U momentu kada Prvi sudija zviždukom završi poslednje nadigravanje u setu, Drugi sudija mora započeti merenje pauze između setova.

2'30" - Drugi sudija daje znak zviždukom.

EKIPE:

Na znak Drugog sudije po šest Igrača-ica upisanih na listiće za početne postavu ulaze direktno na teren.

SUDIJE:

Drugi sudija proverava da li su šest Igrača-ica svakog tima oni koji su upisani u listiće za početne postavu i da li su u pravilnom rasporedu. Sakupljač lopti zatim dodaje loptu Igraču-ici koji treba da servira.

3'00" - Prvi sudija zviždukom dozvoljava izvođenje prvog servisa.

INTERVAL PRE ODLUČUJUĆEG SETA

EKIPE:

Na kraju četvrtog seta svih šest Igrača-ica obe ekipe postrojava se na osnovnoj liniji svoga polja. Na znak Prvog sudije direktno idu ka svojoj klupi.

KAPITENI:

Dolaze do zapisničkog stola radi žrebanja.

SUDIJE:

Dolaze do zapisničkog stola radi žrebanja.

2'30" - Drugi sudija daje znak zviždukom.

EKIPE:

Na znak Drugog sudije po šest Igrača-ica upisanih na listiće za početne postavu ulaze direktno na teren.

SUDIJE:

Drugi sudija proverava da li su šest Igrača-ica svakog tima oni, koji su upisani u listiće za početne postavu, i da li su u pravilnom rasporedu.

Drugi sudija zatim dodaje loptu Igraču-ici koji treba da servira.

3' 00" - Prvi sudija zviždukom dozvoljava izvođenje prvog servisa.

3. NA KRAJU UTAKMICE

EKIPE:

Nakon utakmice, igrači svake ekipe odlaze do linije napada na svojoj strani terena.

Na znak prvog sudije, igrači aplaudiraju protivniku, okrenuti ka njima licem, bez rukovanja sa igračem naspram sebe i zahvaljuju aplauzom terenskim pomoćnicima (skupljačima lopti i brisačima poda), koji se postrojavaju na kraju terena sa obe strane.

Igrači napuštaju teren i odlaze do svojih klupa.

SUDIJE:

Sudijski par zauzima poziciju na bočnoj liniji uz mrežu, kod platforme za prvog sudiju. Nema rukovanja sa igračima – takođe mogu da aplaudiraju igračima; odlaze do zapisničkog stola kako bi završili administrativni deo posla nakon utakmice.

U tom trenutku sudijski posao nije okončan.

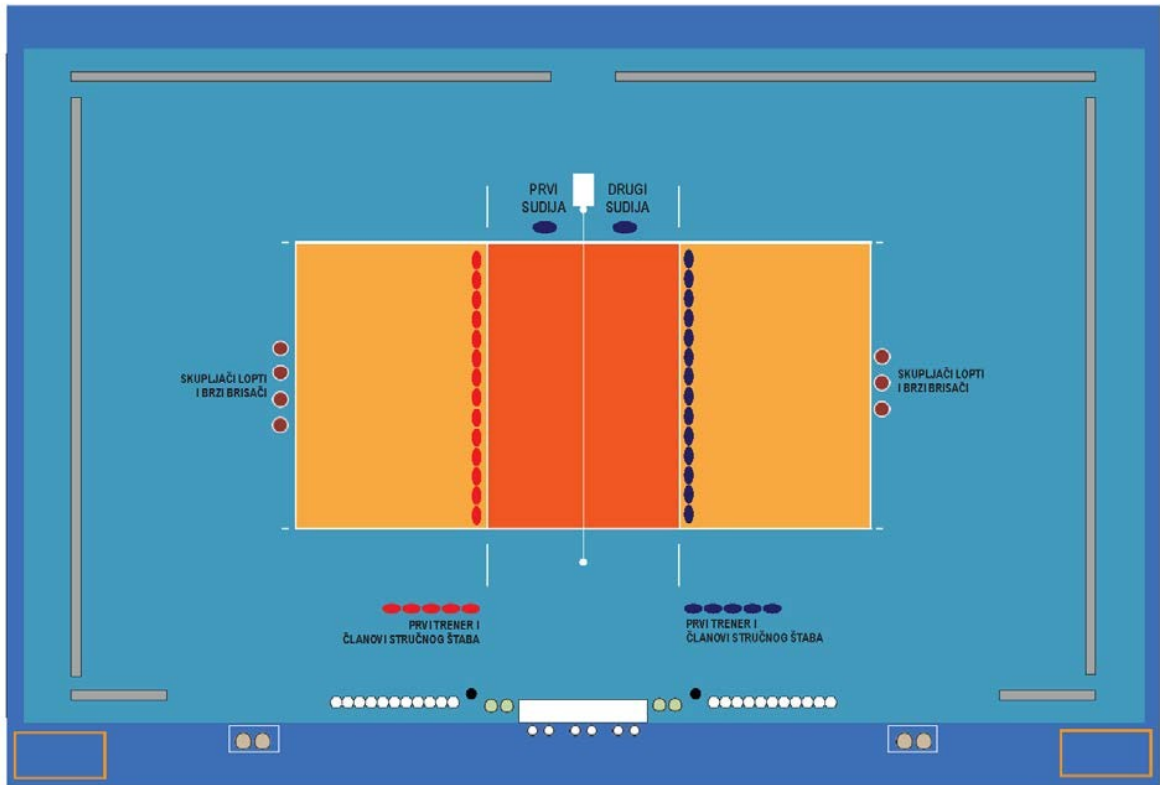
Sudije i Delegat (ukoliko postoji) prate ponašanje ekipe i nakon završetka utakmice. Sve dok su ekipe u prostoru za igru, svako nesportsko ponašanje nakon završetka utakmice mora biti registrovano, prijavljeno Delegatu (odnosno Prvom sudiji) i zapisano u Zapisniku u rubrici "Primedbe" ili u posebnom Izveštaju.

NAPOMENA:

Sve utakmice treba da počnu u zakazano vreme.

Ako se iz bilo kog razloga desi da početak utakmice kasni, zvanični Protokol počinje kada su teren i ekipe spremni za igru. Sudije će obavestiti Prve trenere (ili Kapitene) o početku utakmice.

Vreme u zagradama se odnosi na Protokol sa intoniranjem himne Srbije.

Beograd, avgust 2020. godine